

ಭಾರತೀಯರು ಕಾಲತತ್ವವನ್ನು ಮೂರು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದರಷ್ಟೆ. ಆದರೆ, ಆಧುನಿಕ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನವು ಕಾಲವನ್ನು ಆ ರೀತಿ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ವಾಸ್ತವ ಕಾಲ, ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣ ಕಾಲ ಎಂದು ಮೂರು ಬಗೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕಾಲವು ಹಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸದಾ ಮುಂಚಲನೆ ಮಾತ್ರ ಉಂಟು. ಆದರೆ 'ಕಾಲ'ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಭೌತವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದರೂ ಇನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವಾಸ್ತವ. ಅವರು ಹೇಳುವ ವಾಸ್ತವ ಕಾಲ ಭೌತವಿಶ್ವದ್ದು, ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಾಲ ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಣೀತವಾದುದು. ಸಂಕೀರ್ಣಕಾಲವು ವಾಸ್ತವ ಮತ್ತು ಕಾಲ್ಪನಿಕದ ಸಮಶ್ರುಣವಾಗಿದೆ.

ನಾವು 'ಕಾಲ' ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ. ಈ 'ಕಾಲ' ಎಂಬ ಶಬ್ದರೂಪವು ಭಾರತೀಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಯುಂಟು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಆಯಾಯ ದೇಶೀಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಬ್ದರೂಪಗಳುಂಟು. ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಹೊತ್ತು' ಎಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಾಮಪದವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವಂತೆ ತ್ರಿಯಾಪದವಾಗಿಯೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಕಡೆ ಈಗಲೂ 'ಸಮಯ' ಎಂಬ ಪದ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲುಂಟು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆ 'ಹೊತ್ತು' ಎಂಬ ಪದದ ಬಳಕೆಯುಂಟು. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಾಲ, ಸಮಯ, ಹೊತ್ತು' ಎಂಬ ಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಇದೆ. ನಾವು ಕಾಲವನ್ನು ಗಣಿಸುವ ಕ್ರಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ 'ಕಾಲಮಾನ್'ದ ಪರಿಭಾಷೆಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದದ್ದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊದಲ 'ಜಾವ', ಮೊದಲ 'ಪ್ರಹಾರ' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅವು ಬಳಕೆಯಿಂದ ಈಗ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿವೆ.

ನಾವು ಕಾಲವನ್ನು ಗಣಿಸುವಾಗ ನಮ್ಮ ಶರೀರದ ನೆರಳಿಗೂ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗೂ ಸಂಬಂಧಗಳಿದ್ದವು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದಾಗ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಾವು ನಿಂತಾಗ ನೆರಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. 'ಸೂರ್ಯ' ಏರುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನೆರಳು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ

ಬಯಲು ಕಾಲ

ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಜನರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದಲೇ 'ಸಮಯ'ವನ್ನು ಕುರಿತೇಟಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಆಧುನಿಕರಾಗಿ ಗಡಿಯಾರ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುವ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಕಾಲದ ಗಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂರ್ಯನು 'ಮೂಡಣ' ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು 'ಪಡುವಣ' ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವ 'ಸಮಯ' ಅಥವಾ 'ಹೊತ್ತು' ಜನರ ದಿನಚರ್ಯೆಗೆ ತಾಳ್ಮೆಗಳನ್ನು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಭಾರತೀಯ ಕಾಲಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಆಯಾಯ ಜನಪದರ 'ಕಾಲಪದ್ಧತಿ'ಗಳ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಸಂಜೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹಗಲಿನ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿ 'ಗುರುತು' ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬಯಲುಕಾಲ ಅಥವಾ Space-Time ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ವಾಸ್ತವಕಾಲ' ಎಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾಲತತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ವಾಸ್ತವ ಕಾಲವನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಾಲತತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಕಾಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗಡಿಯಾರಗಳಿವೆ. ಬೃಹತ್ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು 'ಬೆಳಕಿನ ವರ್ಷ'ದಂತಹ ಐಕ್ಯದ್ವಂದವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೂ ವಾಸ್ತವ ಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಹೈರಾಣಾಗಿರಬೇಕು. ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಾಲವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಎದುರು ಮಂಡಿಸಿದವನು ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಗಣಿತ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದ ಸ್ಪೀಞನ್ ಹಾಕಿಂಗ್. ಈತನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದೈತ್ಯಪ್ರತಿಭೆ. ಅವನು 'ಎ ಬ್ರೀಫ್ ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಟೈಮ್' ಬರೆದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಾಲವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಎದುರು ಮಂಡಿಸಿದ. ಅವನು ಈ ಕಾಲತತ್ವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ, ಒಪ್ಪದೆ

ಇದ್ದವರು ಅದನ್ನು ಈಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎರಡುನೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಐಸಾಕ್ ನ್ಯೂಟನ್ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಬಯಲು (Time-Space) ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ವಿಜ್ಞಾನವೇ ಬೆರಗಾಗಿತ್ತು. ಬಯಲು ಮತ್ತು ಕಾಲ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಎರಡು ತತ್ವಗಳಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್ ಮಹಾಶಯ ನ್ಯೂಟನ್‌ನ ಕಾಲಬಯಲು ಹಿಡಿದು ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವದ ಕಾಣಿಕೆ ಆಯಿತು. ಅಮೂರ್ತವಾಗಿದ್ದ, ಗಣಿತದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ 'ಕಾಲತತ್ವ'ವನ್ನು ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂತೆ ರೂಪಿಸಿದ ಹೆಮ್ಮೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮನದು. ಕಾಲವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಚಲಿಸುವ ಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುವ ಭೂಮಿಯು ಚಲನವಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಕೇವಲ ನಕ್ಷತ್ರಪುಂಜಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಯಲಿನಷ್ಟೆ ಮುಖ್ಯವಾದ, ಬಯಲ ಜತೆ ಬೆರೆತುಹೋಗಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶ ಎಂಬ ಅರಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟವನು ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್.

ನಾವು ಬಳಸುವ 'ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ' ಮತ್ತು 'ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿ' ಎಂಬ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು ವಿಶ್ವದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಅವು ಸಮಾನಾರ್ಥದ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳೇ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬರಿ ಬಯಲಾಗಲಿ, ಬರಿ ಕಾಲವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವುದು 'ಬಯಲುಕಾಲ' (Space Time). ಇವೆರಡನ್ನು ನಾವು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್ ಮಹಾಶಯ ಈ ತತ್ವದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ವಿವರಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಮ 'ಬಯಲ'ನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನೇ ನಾವು 'ಕಾಲ'ಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಅರಿವಿನೊಳಗಿನ ಅರಿವಾಗಿದೆ.

ಪುರಂಜೇವಿ

<p>◆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತ್ರೀಮಂತನಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಷ್ಟ. —ಐರಿಷ್ ಗಾದೆ</p> <p>◆ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಪಡೆದರೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? —ಬೈಬಲ್</p> <p>◆ ಭಯದಿಂದ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಲ್ಲ, ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆದರಬೇಕಿಲ್ಲ. —ಜಾನ್ ಎಫ್. ಕೆನಡಿ</p>	<h3>ಮಾತೇ ಮತ್ತು</h3>	<p>◆ ಪರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ ನಾವೆಂದೂ ದೊಡ್ಡವರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. —ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್</p> <p>◆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಭಯದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ವೈರಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಯವಿಲ್ಲ. —ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ</p> <p>◆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. —ವಿಲಿಯಂ ಪೇಕ್‌ಸ್ವಿಯರ್</p>
---	---------------------	--